

Аналіз якості фінансової звітності учасників ринку цінних паперів

Катерина Рафальська

директор департаменту
систематизації та аналізу фінансової звітності
учасників ринку цінних паперів та емітентів,
та пруденційного нагляду

Дата переходу на МСФЗ для підприємств, згідно Постанові Міністерства Фінансів України № 419

Підприємства	Дата (згідно № 419)
Публічні акціонерні товариства	01.01.2012 р.
Банки	
Страховики	
Кредитні спілки	01.01.2015 р.
Надання фін.послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення (КВЕД 64)) за винятком діяльності з управління активами (КВЕД 64.3)	01.01.2013 р.
Недержавне пенсійне забезпечення (КВЕД 65.3)	
Допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг і страхування (КВЕД 66)	01.01.2014 р.
Діяльність з управління активами (КВЕД 64.3)	01.01.2015 р.

Повний комплект фінансової звітності має містити:

1	Звіт про фінансовий стан на кінець періоду
2	Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за період
3	Звіт про зміни у власному капіталі за період
4	Звіт про рух грошових коштів за період
5	Примітки, які містять інформацію про суттєві принципи облікової політики та іншу пояснювальну інформацію
6	Порівняльна інформація по відношенню до попереднього періоду згідно пунктів 38 та 38а МСБО 1
7	Звіт про фінансовий стан на початок попереднього періоду, коли організація ретроспективно застосовує облікову політику, здійснює ретроспективний перерахунок статей фінансової звітності чи рекласифікує статті в своїй фінансовій звітності згідно пунктів 40а-40д МСБО 1

Звіт про фінансовий стан: інформація, на яку необхідно звертати увагу

Представлення організацією окремо кожного суттєвого класу аналогічних статей у Звіті про фінансовий стан (МСБО 1.29)

Чи представлені активи та зобов'язання окремо один від одного, без взаємозаліку (за винятком випадків, коли це вимагається чи дозволяється іншими МСФЗ) (МСБО 1.32)

Якщо організація у Звіті про фінансовий стан не розподіляє зобов'язання на короткострокові та довгострокові, чи представляє вона всі зобов'язання в порядку їх ліквідності (МСБО 1.60)

Розкриття організацією суми, яка, як передбачається, буде відшкодована чи оплачена пізніше, ніж через 12 місяців після закінчення звітного періоду, по кожній статті активів та зобов'язань (МСБО 1.61)

Чи класифікує організація інвестиції в залежні організації, які обліковуються за методом участі в капіталі, як необоротні активи (МСБО 28.28)

Чи були включені у Звіт статті необоротних активів, класифіковані як призначені для продажу та активи, включені у ліквідаційні групи, які класифікуються, як призначені для продажу згідно МСФЗ 5 (МСБО 1.54, МСФЗ 5.38)

Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід: інформація, на яку необхідно звертати увагу

Чи представляє організація у Звіті крім розділів про прибутки та збитки та сукупний дохід наступну інформацію:

- прибуток чи збиток;
- загальну суму іншого сукупного доходу;
- сукупний дохід за період, який складається з прибутку чи збитку та іншого сукупного доходу (МСБО 1.81а)

Чи представляє організація у Звіті крім розділів про прибутки та збитки та сукупний дохід наступні статті в якості розподілу прибутку чи збитку та іншого сукупного доходу за період:

а) прибуток та збиток за період, який припадає на:

- неконтролюючі частки участі;
- власників материнської компанії

б) сукупний дохід за період, який припадає на:

- неконтролюючі частки участі;
- власників материнської компанії (МСБО 1.81в)

Чи групує компанія статті, вказані в пункті 82а МСБО 1 зі статтями, які згідно з іншими МСФЗ:

- згодом не рекласифікуються в склад прибутків та збитків;
- згодом рекласифікуються в склад прибутків та збитків (МСБО 1.82а)

Представляє чи розкриває організація аналіз витрат, використовуючи класифікацію на основі:

- характеру витрат; чи
- функції витрат в організації (МСБО 1.99,102,103)

Звіт про рух грошових коштів: інформація, на яку необхідно звертати увагу

Чи представляє організація у Звіті кожний суттєвий клас аналогічних статей окремо (МСБО 1.29)

Чи розкриває організація компоненти грошових коштів та їх еквівалентів (МСБО 7.45)

Чи показана звірка сумм грошових коштів та їх еквівалентів, відображених у Звіті про рух грошових коштів, з відповідними статтями Звіту про фінансовий стан (МСБО 7.45)

Чи представлені агреговані грошові потоки від придбання контролю над дочірніми організаціями чи іншими бізнес-єдиницями окремо від інших потоків, і чи класифікуються вони як інвестиційна діяльність у Звіті про рух грошових коштів (МСБО 7.39)

Грошові потоки по податку на прибуток повинні розкриватися окремо і класифікуватися в якості грошових потоків від операційної діяльності, за винятком випадків, коли вони можуть бути ідентифіковані в рамках фінансової та інвестиційної діяльності (МСБО 7.35,36)

Звіт про зміни у власному капіталі: інформація, на яку необхідно звертати увагу

Чи представлена у Звіті наступна інформація:

- загальний сукупний дохід за період, з окремим розкриттям інформації загальних сум, які припадають на власників материнської компанії та неконтролюючі частки участі;
- для кожного компоненту власного капіталу, ефект ретроспективного застосування чи ретроспективного перерахунку, визнаного згідно МСБО 8;
- для кожного компоненту власного капіталу звірку балансової вартості на початок та кінець періоду (МСБО 1.106a, МСБО 8.22)

Чи розкриває організація для кожного компоненту власного капіталу постатейний аналіз іншого сукупного доходу (МСБО 1.106a)

ПРИМІТКИ: інформація, на яку необхідно звертати увагу

Чи розкриває організація суттєві облікові політики, які застосовується згідно МСБО 8 (МСБО 8.10)

Чи розкриває організація інформацію про ключові припущення відносно майбутніх періодів та інших джерел невизначеності в оцінці, в результаті яких може виникнути значний ризик суттєвих коригувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року (МСБО 1.125)

Чи розкриває організація інформацію, яка дозволяє користувачам фінансової звітності оцінити цілі організації, її політику та процедури управління капіталом (МСБО 1.134)

Чи розкриває організація характер та цілі резервів у власному капіталі (МСБО 1.79)

Чи відображені розкриття інформації в фінансовій звітності, отриманій після закінчення звітного періоду, але яка відноситься до умов, які існували на кінець звітного періоду (МСБО 10.19)

Чи наявні розкриття інформації справедливої вартості (МСФЗ 13.5)

Розкриття інформації організацією, яка дозволить користувачам фінансової звітності оцінити значимість фінансових інструментів для її фінансового стану та фінансових результатів діяльності (МСФЗ 7.7)

Чи розкриває організація по кожному типу ризику, який пов'язаний з фінансовими інструментами, таку інформацію, як схильність до ризику та причини виникнення; політику та способи управління ризиками; зміни порівняно з минулим періодом (МСФЗ 7.33)

Фінансова звітність учасників ринку цінних паперів

Фінансова звітність у більшості випадків не відповідає вимогам МСФЗ, а саме:

- відсутні Примітки щодо розкриття облікових політик Товариств (МСБО 8)
- в Примітках до фінансової звітності відсутнє розкриття інформації щодо віднесення утримуваних фінансових активів до категорії відповідно МСФЗ
- відсутня примітка, яка згідно МСБО 8 повинна містити перелік стандартів, які вперше застосовувалися в даному періоді та їх вплив на фінансову звітність (*)
- в Примітках до фінансової звітності відсутній перелік стандартів, які були випущені, але ще не вступили в силу, які не застосовувалися Товариством в даному періоді (**)
- відсутні Примітки з розкриття інформації по справедливій вартості фінансових інструментів (МСФЗ 7, МСФЗ 13)
- відсутні примітки з розкриття інформації по фінансовим ризикам товариства (МСФЗ 7)
- відсутнє розкриття інформації щодо суттєвих елементів фінансової звітності

(*) Примітка до фінансової звітності, яка згідно МСБО 8 повинна містити перелік стандартів, які вперше застосовувалися в даному періоді та їх вплив на фінансову звітність

МСФЗ, які обов'язкові для застосування вперше за рік, що закінчився 31.12.15		
Назва	Дата випуску	Дата набрання чинності
Поправки до МСБО 19	Листопад 2013	1 Липня 2014
Щорічні вдосконалення 2010-2012	Грудень 2013	1 Липня 2014
Щорічні вдосконалення 2011-2013	Грудень 2013	1 Липня 2014

(**) Примітка до фінансової звітності відсутній перелік стандартів, які були випущені, але ще не вступили в силу, які не застосовувалися Товариством в даному періоді

Завершені МСФЗ

Основні проекти	Дата випуску	Дата набрання чинності
МСФЗ 9 Фінансові інструменти	Липень 2014	1 Січня 2018
МСФЗ 14 Рахунки відстрочених тарифних регулювань	Січень 2014	1 Січня 2016
МСФЗ 15 Виручка за договорами з клієнтами	Травень 2014	1 Січня 2018
МСФЗ 16 Оренда	Січень 2016	1 Січня 2019
Поправки 2015 до МСФЗ для підприємств малого та середнього бізнесу	Травень 2014	1 Січня 2018
Поправки	Дата випуску	Дата набрання чинності
Поправки до МСФЗ 11	Травень 2014	1 Січня 2016
Поправки до МСБО 16 і МСБО 38	Травень 2014	
Поправки до МСБО 16 і МСБО 41	Червень 2014	
Поправки до МСБО 27	Серпень 2014	
Поправки до МСФЗ 10 і МСБО 28	Вересень 2014	
Щорічні вдосконалення 2012-2014 - МСФО 4 - МСФО 7 - МСБУ 19 - МСБУ 34	Вересень 2014	
Поправки до МСФЗ 10, МСФО 12 і МСБО 28	Грудень 2014	
Поправки до МСБО 1	Грудень 2014	1 Січня 2017
Поправка до МСБО 12	Січень 2016	

Емітенти цінних паперів, які мали ознаки фіктивності

Проаналізовано близько ста річних фінансових звітностей станом на 31.12.2014 року емітентів, які згідно Рішенню №980 Про затвердження Положення про встановлення ознак фіктивності емітентів цінних паперів та включення таких емітентів до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності від 10.07.2015 р., мали ознаки фіктивності

Можна зазначити,
що:

Фінансова звітність більшості емітентів мала....., а саме:

- переважну частку активів складають фінансові інвестиції та інша поточна дебіторська заборгованість (більше 80%)
- кількість працівників підприємства станом на кінець звітного періоду становить менше 10 осіб
- середньомісячні витрати емітента на оплату праці в середньому на одного працівника є меншими від трикратного мінімального розміру заробітної плати
- відсутні доходи від операційної діяльності

Аудиторські висновки, що надані емітентам з ознаками фіктивності

Аудиторські висновки, що були надані Товариствам з ознаками фіктивності не відповідають вимогам МСА.

Аудитором не надані зауваження про нерозкриття емітентом суттєвої інформації (найсуттєвіших статей фінансової звітності) у Примітках до фінансової звітності

Згідно п.10 МСА 700 та п.19 МСА 705

Аудитор повинен сформулювати думку щодо того, чи фінансова звітність складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до застосованої концептуальної основи фінансової звітності (МСФЗ).

У разі існування суттєвого викривлення фінансової звітності, яке стосується не розкриття інформації, що має бути розкрита, аудитор:

- а) обговорює факт не розкриття з тими, кого наділено найвищими повноваженнями;*
- б) описує у параграфі в якому йдеться про підстави для модифікації, характер пропущеної інформації;*
- в) включає пропущені розкриття, якщо можливо і якщо при цьому аудитор отримав достатні аудиторські докази.*

Подання фінансової звітності до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку регулюється **Рішенням Про затвердження Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів №2826 від 03.12.2013 року** (далі – Положення)

Оприлюднення інформації емітентами

(згідно рішення НКЦПФР № 2826) від 03.12.2013

Порядок розкриття інформації	Емітенти цінних паперів зобов'язані розкривати на фондовому ринку в такій послідовності Інформацію шляхом: - розміщення в загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів - опублікування в одному з офіційних друкованих видань Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України або Комісії (далі - офіційні друковані видання); - розміщення на власному веб-сайті (веб-сторінці); (до 30.04) - подання до Комісії. (до 01.06.)
Вимоги до оприлюднення інформації	- емітент при оприлюдненні Інформації на сторінці в мережі Інтернет забезпечує вільний доступ до такої Інформації
	- розкриття особливої інформації має здійснюватись шляхом оприлюднення у загальнодоступній інформаційній базі даних Комісії
	- розкриття інформації про іпотечні цінні папери, сертифікати фонду операцій з нерухомістю має здійснюватись шляхом оприлюднення у загальнодоступній інформаційній базі даних Комісії
	- емітент має оприлюднювати квартальну інформацію, яка подається до Комісії, обов'язково зазначається дата розміщення квартальної інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних Комісії та адреса сторінки (сторінок) у мережі Інтернет
	- емітент має оприлюднювати річну інформацію, яка подається до Комісії, обов'язково зазначається дата розміщення річної інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних Комісії, адреса сторінки (сторінок) у мережі Інтернет, на якій (яких) оприлюднена річна інформація та найменування, дата і номер офіційного друкованого видання
	Аудиторський висновок має відповідати вимогам Рішення 2187 Про затвердження Вимог до аудиторського висновку, що подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку у складі документів для реєстрації випуску, випуску та проспекту емісії окремих видів цінних паперів, звіту про результати розміщення акцій (крім цінних паперів інститутів спільного інвестування).

НКЦПФР розроблено Проект змін до Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів №2826

Зміни, що стосуються складу фінансової звітності

На даний момент	Зміни
Емітенти цінних паперів, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності, у складі Інформації розкривають фінансову звітність, складену відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.	Емітенти цінних паперів, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності, у складі Інформації розкривають фінансову звітність, складену відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, а саме: проміжну (квартальну) фінансову звітність у складі: балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до фінансової звітності; річну фінансову звітність у складі: балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до фінансової звітності.»

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!!!